

Naročnina za celo leto K 2.— Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

tev. 23. V Ptuj v nedeljo dne 13. novembra 1904. V. letnik.

Farizejske, vnebovpijoče želje!

„O, vi farizeji, vi, ki delate spravo, kar delajo ponarejevalci denarja z denarjem“
Besede Kristusove.

Zopet so se pokazali klerikalni hujskači v pravi in sicer tako, da jim moramo biti celò hvaležni to, hvaležni, ker so nam ponudili zopet priliko, da dokažemo ljudstvu, kako vnebovpijoče, krivične so njih nesramne želje!

Njih glasilo „Slovenski Gospodar“, kateri že di ubogo slovensko ljudstvo več kakor 30 let za os, je razkriknal v svoji številki z dne 20. oktobra e vedoč zopet skrivno željo prvaških nesramnežev, ljo, ki je jako nevarna in sicer nevarna vsem čla- om človeške družbe! V nekem članku se namreč orača ta list na „zavedne slovenske župane“, kate- m je bilo treba do konca minulega meseca vpsolati a glavarstvo prvotne zapisnike porotnikov. Gospodar še med drugim tudi to: „Porotno sodišče je veli- ga pomena. Možje iz ljudstva so poklicani soditi oje sodržavljane.“ Potem nadaljuje dobesedno

„Vpišite vse poštene slovenske može, ki imajo postavne sposobnosti, v prvotni zapisnik. Ne dajte se posebno zmotiti pri rubriki „Govori deželne jezike.“ Pri katerem zapišite, da zna samo slovenski, istega ne vzamejo za porotnika! In mnogi župani so preozkosrčni v tem oziru! Kdor zna le par besed nemški, zapišete o njem, da govori nemški. Nikjer ni določeno, koliko besed mora ravno kdo znati, da se lahko o njem reče: ta zna nemški! Kdor pove „Guten Tag!“ on zna po našem mnenju tudi nemški! Zavedni slovenski župani, nikdar ne bodite ozkosrčni. Za porotna sodišča zna pri sedanjih razmerah slehern slovenski mož dovolj nemški!“

Porotno sodišče (Schwurgericht) je sodišče pri

katerem ne izrečejo sodbe o krivdi ali nekrivdi obtoženca učeni sodniki, temveč tam razsodi 12 moži iz ljudstva ali naj bode človeško bitje, katero je obdolženo kakega zločina, zopet prosto ali naj pojde v temno ječo, tam razsodi 12 moži iz ljudstva čez življenje in smrt človeka, ki je obdolžen največjega zločina, ki se zamore na tej zemlji povzročiti, namreč umora in uboja drugega človeškega bitja!

Vsaki sodnik pa mora popolnoma razumeti, kako se obdolženec zagovarja. Zato se zahteva tudi s polno pravico v naših krajih, kjer živita dva naroda kot soseda, namreč nemški in slovenski narod, da zna vsaki porotnik popolnoma nemški in slovenski.

In kaj piše Gospodar? „Kdor zna le par besed nemški, zapišite o njem, da govori nemški.“

O ti nesramna „farizejka duša! Kdor pove: „Guten Tag“, on zna po mnenju farizejskega klerikalca tudi nemški!

In tak človek, ki zna toraj samo dve besede nemški, namreč „Guten Tag“, tak človek naj bi izrekel svojo sodbo pri obravnavi, katera je na primer popolnoma nemška? Dobro, potem pa rečemo mi, da je za moža, kateri je nemškega rodù tudi dovolj, ako pove: „Dober dan“, dobro, potem zna ta mož tudi že slovenski in lahko sodi kot porotnik pri obravnavi, ki je popolnoma slovenska!

Za Boga milega kam bi potem prišli? Farizejski hinavci, še tje hočete zanesti vašo politično hujskarijo, tje, kjer trepeče ubogo človeško bitje, pred razsodbo sodnikov, povzetih iz ljudstva, trepeče za svojo protost, trepeče za največi dar, ki so mu ga podelile nebesa, za svoje življenje, trepeče, kakor šiba na vodi velikokrat popolnoma nedolžno!

Farizejski hinavci, vam ni nič več svetega na tem svetu, vam, ki ni sveta več sodba o človeškem bitju, katero je morda le v svoji strasti padlo globoko pod površje morale človeške družbe, vam ni več sveto življenje, ni pa vam tudi sveta več smrt!

Da bi si pridobili, seveda v svoj prid, par klerikalnih podrepnikov za porotno klop, da bi vam bili ti porotniki pri razsodbi vaših hujskarij v pomoč, to je vaša skrivna želja, pri tej pa pozabite na neizmerno gorje, katero bi gotovo ti vaši podrepniki povzročili tedaj, ko bi jim bilo dano soditi kako človeško bitje, ki je samo družega političnega mnenja, kakor vi, ko bi jim bilo soditi človeško bitje, ki je druge narodnosti!

Kdor hrepeni med štajerskim slovenskim ljudstvom po časti porotnika, ta se naj uči nemščine tako, da bode o njej več znal, kakor samo „Guten Tag“, kdor med štajerski Slovenci hrepeni po porotniški klopi, ne sme biti nigdar in nigdar političen hujskač, ker tam, tam na mestu, na katerem se s o d i j o človeške strasti, tam ne smejo b e s n e t i človeške strasti v dušah sodnikov!

To bi napisal „Slovenski slepar“ slovenskemu ljudstvu, ti, ki si glasilo slovenskih duhovnikov, katerim naj bi bil v prvi vrsti na skrbi blagor slovenskih duš, ne pa da jih hočeš s pomočjo porotniških klopj spraviti ob največji dar tega sveta, ob njihov mir in jih pripraviti s tem za večno pogubljenje.

Deželni zbor štajerski.

No, saj pa smo Vam kmetje že vendar več, ko stokrat povedali, da ne bi smeli voliti v deželni zbor Vaših gospodov prvakov, ker ti niso za Vas. In glejte, zopet se je pokazalo, da smo pravo zadeli!

Zadnje seje štajerskega deželnega zbora so jasen dokaz za naše trditve, dokaz pa so tudi za to, da imajo nemški poslanci veliko več srca za slovenskega kmeta, kakor njegovi slovenski doktorski in farški odličnjaki.

Zakaj pa se je šlo?

Prvič je odsek deželne zbornice, kateremu je odločeno štajersko šolstvo, stavil predlog, naj bi se ustanovila na deželni gimnaziji v Ptujju pripravnica (Vorbereitungsschule) za vse tiste učence, ki ne znajo nemškega jezika. Naj bi se toraj v teku enega leta podučevali tam slovenski dečki — in teh je pač največ iz kmetov — v nemščini in v vseh drugih predmetih, tako, da potem lahko vstopijo v prvi razred ptujске gimnazije. Ta pripravnica je najbolj namenjena tistim učencem iz dežele, kateri ne morejo napraviti skušnjaje za sprejem v ptujsko gimnazijo, ker so premalo, ali pa nikakor večji nemškega jezika, in ker nimajo še dovolj znanja za prvi latinski razred! Predlog je toraj zahteval, da bi se na deželne in državne stroške, da, celo na stroške mesta Ptujja pomagalo kmečkim fantom, kateri hočejo bodisi študirati, bodisi naučiti se samo bolj temeljito družega

deželnega jezika. Sedaj bi si pa vsaki človek vendar mislil, da se bodejo n e m š k i poslanci vzdignili in se zoperstavili temu predlogu, kateri obljubljuje slovenskemu ljudstvu, in sicer najbolj slovenskim kmetom tolike koristi in je za ta dva tolike važnosti. Pa glej, kaj se zgodi! Vsi nemški poslanci so bili za ta predlog in mož, ki se po vseh slovenskih časopisih blati najbolj, namreč ptujski župan Ornig, je, čeprav bi moralo mesto Ptuj mnogo potrošiti za navedeno pripravnico, ta predlog najtopleje podpiral, češ da je pripravnica zares potrebna za slovenske kmete! Na stotine slovenskih starišev pride, tako je povdarjal Ornig, vsako leto k njemu in ga prosi, da bi spravil on njihove dečke v ptujsko nemško šolo, da bi se tam naučili toliko nemščine, koliko jim je za vstop v gimnazijo potrebno. Toda mestne nemške šole so prenapolnjene, toraj ni mogoče, da bi se vsem tem prosilcem ustreglo. Zato je on (Ornig) za ustanovitev te pripravnice, ki je edino le velikanske važnosti za slovensko mladino ptujskega okraja. In kakor omenjeno, bili so vsi nemški poslanci brez izjeme dovolj nesebični, da so sprevideli nujno potrebo tega učnega zavoda, ter so predlog podpirali.

Slovenski kmet, tvoji poslanci pa, tvoji dohtarji in tvoj hofrat, glej jih no, kako pa so ti „podpirali“ ta predlog! Glasen krik in vik je nastal med njimi, in vsi so bili proti tej za slovenskega kmeta tako važni šoli. Dohtar Jurtéla je rekel med drugim, da ta zavod ne more biti v prid slovenskemu ljudstvu že zavoljo tega ne, ker se ponuja nemško mesto Ptuj prevzeti ogromne stroške za ta zavod na svoj račun. Ker bodejo toraj morali n e m š k i davkoplačevalci šteti denar za slovensko mladino, za radi tega se ne sme po mnenju tega „vrlega“ dohtarja Slovenca ustanoviti ta šola. — Kmet, to je ravno tako, kakor da bi ti rekel na primer na sejmu: „Nemški kupec mi daje 300 gl. za vole, jaz pa nočem imeti denarja, rajši bom vole zaklal in povabil svoje slovenske sosede, da bomo meso pojedli!“ Nadalje pravi Jurtéla, da bi slovenski dečki z to pripravnico zamudili eno leto, da bi bili takorekoč prisiljeni 9 let študirati gimnazijo. — Jurtéla, ta pa je zopet bosa, ker itak mora vsaki kmečki fant, ako hoče kako n e m š k o gimnazijo obiskati, eno leto poprej pohajati kako nemško šolo. Da pa so nemške gimnazije prav dobre, pokaže to dejstvo, da so izšli iz njih slovenski knezi in škofi, da celo slovenski hofrati!

Sedaj smo pa srečno prišli do hofrata! Kaj pa je govoril novi deželni poslanec hofrat Ploj, za katerega poslanstvo se je bojevalo vso prvaško klerikalstvo pred kratkim? Hofrat je bil proti pripravnici! Rekel je, naj se nastaviyo raji učitelji zmožni slovensčine, in ker ni takih Nemcev, naj bi se toraj nastavili Slovenci, ki so se izšolali na n e m š k i h visokih šolah. Hofrat, pa si jo pihnil! Tebi ni za kmečko mladino in njen poduk, pač pa ti je za prvaške tvoje učitelje, katerim bi rad spravil zopet par mastnih služb. Teh služb pa slovenskemu kmetu nebi pomagalo plačevati v taki meri mesto Ptuj, kakor bode pomagalo plačevati ogromne stroške pri-

avnice, ne, te bi plačevali kmetje s svojim dav-
m (štibro) sami!

Toraj Ploj je držal svojo obljubo, katero je iz-
il pred volitvo, namreč, da se bode zvesto pote-
al v deželnem zboru za učitelje! — Neki drugi
venski poslanec je bil proti pripravnici, češ da
ko pošljejo štajerski Slovenci svoje otroke, ki ho-
o študirati, v Ljubljano v slovensko gimnazijo. —
da, dohtar in uradnik itd. že lahko pošle otroke
Ljubljano, čeprav se bodejo tam tudi morali učiti
nemškega, s čim pa bodeš ti štajerski kmet poslal
svojo deco v ljubljanske šole?

Pa mislite kmetje, da ti gospodje sami na to
pamejo, kaj Vam vsiljujejo? Zakaj ne dajo naši
erski prvaški „odličnjaki“ svoje dece v istini v
Ljubljano? Zakaj pa silijo ti s svojo deco v nemške
šole? Znani „direktor“ ptujske posojilnice, slavni go-
d profesor (tako se pusti namreč kaj rad šinfati)
pod Zelenik je vsilil naprimer svojega sorodnika,
kterega bode najbrž dal v slavo matere Slovenije
študirati, v ptujsko — nemško šolo! Znani slovenski
učitelj ptujske okolice in posestnik tovarne za
koko, ki se boji vsega, kar je nemškega, kakor
nič križa, ima dva dečka v ptujski nemški šoli!!
ne, to je deslednost? — — —

Ko se je glasovalo o tem predlogu, zapustili so
slovenski poslanci zbornico, tako, da ni bila več
delovna. To je bilo v soboto dne 29. p. m. V pri-
hodnji seji, to je v četrtek dne 3. t. m. se je pred-
ložil sprejel. V petek so začeli slovenski poslanci z

obstrukcijo.

Gori navedeno dovoljenje pripravnic na ptujski
gimnaziji je bil morda zadnji vzrok za to brezvestno
obstrukcijo zastopnikov spodnještajerskih Slovencev.
obstrukcija, toraj rečimo zoperstavljanje, je napeljana
na deželni proračun.

Ti „vrli“ slovenski poslanci so utemeljili svoje
obstrukcijo s tem, da ne dovolijo proračuna, ker se
ne bi, ako bi bil dovoljen potem v zbornici več
glasovalo na njihove bodoče predloge. Ja, dragi nam
„odlični“ poslanci, zakaj pa niste poprej stavili Vaših
interpelacij? Zakaj ste pa poprej vlagali samo vprašanja
interpelacije, zakaj niste tedaj vložili vaših „važ-
nih“ predlogov? Kakor zvemo iz zanesljivega vira, je
ta obstrukcija med drugim tudi maščevanje za
da se od deželnega odbora ni dovolila svoj čas
novitev viničarske šole s slovenskim podukom na
Spodnjem Štajerskem. O tej šoli in zakaj se ni do-
la, spregovorimo spodaj par besedi. Toraj k ob-
strukciji! Cela zbornica se je pri tej obstrukciji tem
nemškemu poslancem smejala! Stali so popolnoma
na njih, saj so jih celo njih prijatelji pri tem poče-
nju zapustili. Najprvi jim je odrekel prijateljstvo
srednještajerskih kmetov Rokitanski, potem so
zapustili socialni demokrati in naposled so jih še
njih najboljši prijatelji, namreč nemški kleri-
ci, pustili na cedilu. Saj pa je vendar tudi smeš-
no zahtevanje, da bi podpirala cela zbornica te go-
de, katere dobro pozna, o katerih dobro ve, da

igrajo samo nekako gledališko predstavo s svojo ob-
strukcijo, gotovo nigrdar ne v prid tistim, katere za-
stopajo, temveč v prid svojim dobro znanim volilnim
— agentom. Sicer pa se ni treba bati posebno ni-
komur te vesele žaloigre v naši deželni zbornici.

Deželni proračun ne zahteva novih plačil, ker
se lahko s starimi delovanje nadaljuje.

Toda vendar jako nevarna, jako škodljiva je ob-
strukcija slovenskih štajerskih poslancev slovenskemu
ljudstvu v nekem drugem oziru. Ako se bodejo zoper-
stavljali deželni poslanci še nadalje deželnemu prora-
čunu, potem se bodejo dovolile in sklenile v zbor-
nici samo redne deželne izdaje, podpore pa, kakor n.
pr. za Haloze, za regulacijo Pesnice, Mure, podpore
za kmete poškodovane po uimah — bodejo splavale
po vodi! Povrh pa še mora plačati dežela za vsak
dan zborovanja v deželni zbornici poslancem in dru-
gih stroškov najmanj okroglih tisoč kron. Da se pa z
obstrukcijo delo samo zavleče, to nam bode vsakdor
priznal! To je toraj bodoči blagoslov za slovensko
ljudstvo, povzročen od odličnih igralcev slovenske
komedije!

Slovenska gospodarska šola.

V novembru lanskega leta je vložila deželna
zbornica deželnemu odboru prošnjo, naj bi se na
Spodnjem v Štajerskem ustanovila šola z gospodar-
stvenim podukom, ki naj bi trpel eno leto dni in bi
bil samo v slovenskem jeziku. Deželni odbor je na
to odgovoril zbornici, da ta šola ni potrebna in se je
toraj tudi ni dovolila. Utemeljel je odbor ta svoj
sklep z daljšim odlokom iz katerega hočemo danes
tukaj navesti nekatere podatke. Odbor povdarja, da
ima dežela za sedaj dovolj gsspodarstvenih šol, nam-
reč vinorejsko šolo v Mariboru in v Grottenhofu. V
prvo šolo se je sprejelo od leta 1888 do 1903 —
190 Slovencev in 93 Nemcev. V drugo 105 Sloven-
cev in 285 Nemcev. Kar se tiče toraj potrebe glede
gospodarstvenega poduka na Štajerskem, se je Slo-
vencem gotovo bolj ustreglo, kakor pa Nemcem, ako
se oziramo na manjšo število prebivalcev slovenske
narodnosti. Res je, da se podučuje v obeh šolah
samo v nemškem jeziku, a obe šole imajo priprav-
nico ali vadnico, v kateri se učenci seznanijo toliko
z nemškim jezikom, da lahko sledijo potem poduku
v prvem in drugem razredu šole. Seveda pa je ve-
like važnosti za slovenske učence, da se naučijo v
teh šolah razven gospodarstvenih predmetov tudi
drugega deželnega jezika. S tem znanjem oboroženi
bodejo tisti, ki hočejo v tujih krajih dobiti službo,
gotovo prej sprejeti, kakor pa tisti, ki znajo samo
nemški jezik. Tisti pa, ki hočejo ostati na domači zem-
lji, bodejo se gotovo tudi lažje bojevali v boju za
svoj obstanek, ako znajo razven materinščine še
drugi deželni tako važni jezik. Ako že bi se ustano-
vila tretja gospodarstvena šola, morala bi biti ta
tudi taka, kakor so dosedajne dve, namreč z nem-
skim učnim jezikom in s pripravnico, potem še le
bodejo imeli od nje tudi sinovje slovenskih kmetov
pravo korist. — — —

In res je to, a vendar nočejo tega sprevideti znane, prebisane butice, znanih slovenskih prvakov.

Zato, kmet, voli pri prihodnjih volitvah take može, ki bodejo za tebe, ne pa za sebe, tudi ne za druge stanove, ki bodejo resno delali za tvoj blagor, ne pa igrali glavne vloge pri veselih žaloigrah deželne zbornice!

Vojska med Rusi in Japonci.

Baltiško brodovje.

Kakor smo zadnjič omenili, je napadlo baltiško brodovje na poti v Azijo barke angležkih ribičev, misleč, da so japonske vojne ladje. Poveljnik brodovja, admiral Rošdestvenski, trdi, da so bile med barkami ribičev japonske torpedovke. Angleži so na to mobilizirali brodovje sredozemskega morja in v obče se je mislilo, da bodejo zabranili ruskim ladjam daljno vožnjo na bojišče. Gospodje Angleži so pa seveda morali računati tudi z Francosi, kateri bi bili v slučaju vojne gotovo pomagali Rusom. Radi tega so dovolili, da nadaljujejo ruske ladje svojo vožnjo. Ruske ladje so na to 1. t. m. zapustile luko Vigo, kjer so se bile morale par dni vstaviti. Samo štirje mornarski oficirje, ki so bili krivi s popada z ribiči, morali so iztopiti. Tem se bode treba zagovarjati pred sodiščem, sestavljenim iz ruskih in angležkih sodnikov.

Port Arthur.

Po japonskih uradnih poročilih bliža se obleganje te trdnjave h koncu. Japonci bombardirali in naskakovali so v zadnjih dneh trdnjavo in mesto iz morja in iz suhega posebno ostro. Mesto je skoraj že razvalinam enako. Poveljnik trdnjave, zares junaški general Stössel, je bil baje zadnje dni ranjen na nogi. Ruske ladje, ki so v luki pred trdnjavo, so od japonskih krogel težko poškodovane. Trdnjava se bode morala na skorem vdati. Baltiško brodovje bode prišlo gotovo prepozno na bojišče.

Položaj pri Mukdenu.

Pred bitko pri Liaojangu — konec septembra — bili so Japonci močnejši kakor Rusi. Naskočili so tesar ruske utrdbe. Rusi so se sicer morali umakniti proti Mukdenu, a Japonci so imeli kot napadniki velikanske izgube. Štiri tedne poznej je Kuropatkin — sicer proti svoji volji in proti svojemu prepričanju — napadel Japonce. Prišlo je do bitke ob reki Šaho, ki je trajala 10 dni. V tej bitki so zopet imeli Rusi grozovite izgube. Obe vojski — vsaka ima več, kakor 200 tisoč mož — si stojite od 20. p. m. nasproti in ste od en druge oddaljene komaj par kilometrov. Sedaj se ne upa niti en, niti drugi napasti svojega sovražnika, dobro vedoč, da je izgubljen, ako nima dovolj rezerv. Kakor poročajo najnovejši brzjavci, dobili so Japonci 60 tisoč mož pomoči, s katerimi so posebno čete svojega desnega krila pomnožili. Tam so začeli Japonci z ostro kanonado in Rusi so prepričani, da je to začetek zopetnega spopada.

Ako bodejo Japonci naskočili Ruse, ki so se tu potem bode gotovo v par dneh poročal brzjavci o velikanskih japonskih izgubah, saj mora vojskovo kateri naskoči svojega nasprotnika, ki je oborožen s sedajnim orožjem, računati že v naprej z velikimi izgubami.

Slika iz boja.

O groznem prizoru v bitki pri Liaojangu, poročajo sibirski časopisi. Pri nepričakovanem napadu na poncev, ki so bili skriti v nekem prosu, je bilo sse! od enega regimenta ranjenih in ubitih skoraj dva soč mož. Od šestih kompanij ostala sta samo po občič moža čila in zdrava. Kompanija stotnika (hauptmann Š. je bila popolnoma uničena. Stotnik Š. se je, svezd ranjen, edini rešil. V noči po tej bitki pa je stotnik prav kojega obnašanje se je zdelo njegovim tovarišem ben takoj po bitki nekako čudno, odišel in nihče ni slovd del kam. Neki tovariš ga je šel iskat. Našel ga je na bojišču, kjer so ležali mrtvi še ne pokopani, se niso niti ne Japonci, niti ne Rusi upali tje. Stotnik je sedel na nekem kamenu. Pred njim pa je ležala njegova mrtva kompanija, katero je znosil samož na kupe. Tudi njegova dva mlada poročnika (kapitulant) sta bila med mrtvimi. Ko je stopil tovariš k njemu, je zakričal stotnik: „Kaj, kaj porečejo sepo moji ljudje, ker ne ležim med njimi? Kaj, meni, njihov jazljivcu, ki nisem pešteno padel v boju?“ Tovariš je prijel stotnika mirno za roko, ta pa ga je stisnil od sebe. Začel je bloditi. Mislil je, da še je vedno v boju, kričal je na ves glas: „Ste vsi tukaj moji dečki počili? Vodja Manin za menoj! Naprej! Naprej!“ — Potem zopet je začel šteti mrtve vojake svoje kompanije, jih prijazno nagovarjati. Še le s silo so odpeljali stotnika od njegove mrtve kompanije, stotnika, ki mu je sicer prizanesla smrt, kateri pa je prišel vsake duševnega in telesnega napora ob pamet.

Spodnještajerske novice.

Slovenski kmetje! Obstrukcija slovenskih poslancev v deželnem zboru se nadaljuje. Za to brezveselno počenjanje zastopnikov slovenskega kmeta bode moral plačati kmet zopet tisoče in tisoče. Gospod „kmečki“ poslanci, kmetu se nikakor ne pomagajo političnimi hujskarijami, pač pa z resnim delom. Nemški poslanci hočejo delati za ljudstvo, prisiljeni tudi Vaše poslance slovenski kmetje, da bodejo delovali, ne pa igrali za Vaš denar v deželni zbornici. Medije, katere morate plačati Vi. Kmetje, politika je draga, denarja pa malo! Spodnještajerski deželni poslanci jemljejo pravico v deželnem zboru zastopniki spodnještajerskih kmetov in sicer njemu v škodo, sebi v korist! Seveda piše dohtarski list z dne 8. t. m. po imenu „Domovina“, da „iz vseh strani Spodnještajerske prihajajo mnogobrojne brzjavke, kjer občine, društva in posamezniki poslancem izražajo popolno zaupanje v zadevi obstrukcije v deželnem zboru.“ Gledè te trditve bi se smejale zares skoraj že kokoši! Da, dohtarji, popi in prvaški agenti, ti se

...nogoče poslali „mnogobrojne“ brzojavke! „Slovenski
utrdili... od je torej popolnoma na strani svojih poslan-
av o ve...“ piše zopet dohtarski dopisnik dohtarske „Do-
kovodja... vine.“ Da, slovenski narod je na strani svojih
borožek... lancev, ako je slovenski narod nor! Slovenski
velikim... od pa ni nor, ker dobro vé od koder imajo nje-
dohtarji... dohtarji toliko premoženja, dobro vé, da je
sikatora... sikatora svitla kronica iz žuljevih slovenskih
n, poro... ekkih rok romala v slovenske, v dohtarske žepe
padu Ja... nepotrebnem! Slovenski kmet, kje pa si! Zbudi,
lo sam... Občinski predstojniki, kje ste?

...dva ti... Ali dremljete? Na dan, z nezaupnicami! Kmet,
po dv... vski predstojnik, ako še imaš količaj pričakovati
ptmana... deželne zbornice, v sedajnih sejah, potem se
je, sicer... napiši tvojim poslancem nezaupnice! Pa
stotnik... nezaupnice, ne pa kakor so zaupnice raztro-
išem ž... ane po „Domovini“, zaupnice, katere so imeli
e ni ve... vski poslanci v Gracu znabiti že v rokah, po-
el ga j... ko jih je kmet in volilec bral!

...ani, ke... Umrl je v Čirkovcih dne 9. t. m. predpoldan
e. Stot... spoštovani gospodar in trgovac Fran Starara
a je lein... a. Dolgotrajna bolezen je končala tukaj življenje
osil sana... ki je bil vseskoz poštenjak od pet do glave.
ka (lajto... je bil vesten v spolnovanju svojih dolžnosti,
ovariš k... to dejstvo, da še je komaj par dni pred smrtjo
jo seda... aročil in pokazal, kako se mora vse v prihod-
eni, bo d... neh opravljati. Čutil je najbrž že svoj konec.
Tovarij... ženo je prosil še komaj 8 dni pred smrtjo, naj
je sun... dala z njim fotografirati, češ, da bodejo imeli
v boju... in ona spomin, ker bode on moral iti skoraj
dečkiv... at. — Blagemu pokojniku in vrlemu možu naj
Potem... zemljica lahka!

...anije i... Nova lovška postava se je dne 5. t. m. v de-
dpelja... em zboru sprejela. Poslanec Pfrimer je predlagal,
nika, ki... se smela divjačina, katera se lahko shranjuje v
šel vsle... nicah itd. prodajati še poznej, kakor 14 dni po-
ko se ne... sme več streljati. Tudi ta predlog se
prejel. Novo lovsko postavo bomo priobčili, ko-
bo nam... dopuščal prostor, v neki prihodnji šte-

...e. poslar... Naprednjaška zmaga. (Slovenska Bistrica). Pri
rezves... nskih volitvah, katere so se dne 30. p. m. vršile
sta bo... vski Bistrici, je zmagala v vseh treh volilnih
ospod... edih napredna stranka. Živeli neustrašeni volilci!

...maga... Junaški rešilec. Od Sv. Lovrenca ob koroški
delon... znici se nam piše: Pred kratkim je pobiral ed-
prisili... letni vžitkarjev sinček Franc Arbeiter v Rotten-
dejo d... gu suhljad, katero je nanosila povodenj. Njegov
nici k... let star bratec Rudolf in sedemletna sestra
litika... sta med tem časom igrala ob tamošnjem slepnič-
eželi... potoku. Kar naenkrat pade 5 letni Rudolf v
i spo... k, ki je bil vsled zadnjega deževanja znatno nar-
sebi... el. Sedemletna Ida je začela kričati in zvati na
t. m... oč. To kričanje je slišala žena žagarskega mojstra
Spodn... ebegerja in ona ugledavši nevarnost otroka, doz-
kjer o... je svojega moža Alojza. Med tem je bila deroča
žajo p... že otroka pčrila. Imenovani žagarski mojster
eželne... je skočil za dečkom v deročo vodo ne meneč se za
s skor... no pretečo mu smrtno nevarnost. In glej, junaškega
ti, ti... ca je obvarovala roka previdnosti. Ravno pred

visokim slapom se mu je posrečilo, da je z rešenim
dečkom vred še prišel na suho. Deček je bil že brez
zavesti. Junaški rešilec ga je na to nesel v svoje
stanovanje, kjer je kmalu okreval. Vsa čast neustra-
šenemu, junaškemu rešilcu! Stariši pazite na deco!

Ustrelil se je. V Celju dne 3. novembra se je
ustrelil v „Narodnem domu“ sourednik „Domovine“
g. Fr. Šotl.

Iz volilnih krogov. Človek, trezno misleč človek
se mora prijeti takorekoč za glavo, ako vidi in sliši
vnebovpijoče krivice, ki se gode tam zunaj med ljud-
stvom pri volitvah, naj si bodejo te občinske volitve
ali volitve v kako zbornico bodi si deželno ali dr-
žavno. Vrhunec pa se je morda vendarle dosegel v
tem oziru pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Tako
se nam na primer piše iz radgonskega okraja od
nekega zvestega nam naročnika, kateri je hodil ob
času volitev po okraju, v katerem je kandidiral se-
danji poslanec g. Stieger. Temu naročniku se je po-
srečilo dobiti v roke pismo, pisano v nemškem jeziku,
ki se glasi dobesedno prestavljeno tako le:

»Le pazite, da bodejo vsi prišli k volitvi in da bodejo
vsi za Lopiča glasovali. Zmaga nam je skoraj gotova.
Stieger je protestant. Najbrž bode volilni komiser raz-
delil volilne liste še le pred volitvo. Seveda bi bilo za
nas jako škodljivo, ako bi moral vsaki še le pri volitvi
pisati ime na volilni listek. Zato pa, le zahtevajte, da se
vam izročijo takoj listeki in potem jih razdelite. Jaz
mislim, da se morajo po postavi listeki poprej razdeliti.
R. G., kaplan.«

Gospod kaplan, ako si Nemeč in ti želiš, da bi pro-
dril v slovenskih krajih na mesto Stiegerja, ki ne
sovraži Nemcev, Lopič, ki sovraži Nemce iz dna svoje
duše, potem si brez zamere grozni bedak! Ako pa
si Slovenec in se poslužuješ toli zaničevane nemščine
v prid tvoje agitacije, potem si brezvesten, klerikalen
tepec!

Služba. Razpisana je služba poštnega ekspedi-
jenta pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. Okraj
ravnateljstva je Gradec. Kar se tiče službenega pav-
šala, določi se pozneje. Prosilci morajo vložiti svoje
prošnje v teku treh tednov. Natančnejša pojasnila se
dobijo pri ptujskem mestnem uradu in pa pri poštnem
in brzojavnem ravnateljstvu v Gracu.

Poročilu ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne
2. t. m. se je prignalo 652 glav goveje živine, 88
konjev in 358 svinj. Na svinjski sejem dne 9. t. m.
je bilo prignanih 485 svinj. — Drugi mesečni sejem
na dne 16. t. m. izostane, ker bode dne 25. novem-
bra katarinski letni sejem strinjen z živinskim in
svinjskim sejmom.

Zares čudno pač je, da priobči mariborški kle-
rikalni listič skoraj vsaki v svoji številki i m e n a vo-
lilcev, kateri so volili naprednjaške kandidate. A
bolj še se nam zdi čudno od koder le neki dobav-
ljajo gospodje v Mariboru te imena. Volitev je bila
tajna, kako potem so prišli gospodje v Mariboru do
dotičnih imen? Največje čudo pa je gotovo to, da
se ne briga nobena oblast za to počenjanje. Ali je
kutarjem v naši Avstriji že zares vse dovoljeno?

Dijaškimi kuhinjam v Mariboru in v Ptujju je dovolil finančni odsek deželnega zbora prav zdatne podpore. Prva dobi 800 kron podpore, druga 600. Kaj ne, to so zopet dosegli prvaški možicelni?

Radovednost in „poštenost.“ Pri našem tiskarju gospodu Blanke se je učil nek fant knjigoveztva. Nekega dne dobi tega fanta urednik „Gospodarja“ in „Fih-posita“, znani učitelj požara Korošec, v roke in ga takoj začne spraševati prav temeljito o „Štajercu“. Fant je molčal. Na to pa mu obljubi Korošec, da mu bodejo dali v Mariboru prav dobro službo, ako bode razodel „skrivnosti“ našega lista. Fant je odišel od našega tiskarja in je bil z velikim veseljem sprejet v mariborški tiskarni. Nato je priobčil „Gospodar“ sevè na podlagi učencevih „pojasnil“ en članek za drugim proti našemu listu, trdno prepričan, da smo že gotovo vsled teh člankov v par dneh popolnoma — fuč! Seveda je prosil sedaj omenjeni učenec za obljubljeni mu službo! Toda reklo se mu je, da njegove izpovedi o „Štajercu“ ne vlečejo, da nimajo nikakega uspeha in sililo se je v njega naj bi še važnejše reči naznanil. Ubogo siročče pa te želje ni moglo izpolniti, zato so mu gospodje v Mariboru rekli, da nimajo za njegova službe. Sedaj je ubogi fant brez kruha. Še kanonik Majcen, k kateremu so ga poslali, ni vedel pomagati. Grozna radovednost, dokazana si — „poštenost“ pa tudi!

Čuden lov na divje koze. V Šoštanu, v savinski dolini, „deluje“ seveda v „prid“ kmetom znani dohtar „navdušen“ narodnjak Fran Mayer. V njegovi pisarni kraljuje prav za prav kot šef Eduard Planinšek. Ta gospod se je odpeljal dne 21. p. m. z jutranjim vlakom v Rečico in se podal od tam v Mozirje, da bi šel tam, kakor je sam povdarjal v knezoškofijske gozde v Gornjem gradu divjih koz lovit. Pa divje koze so mrcine! Veliki agitator in nemirnež je za deset dni kar na enkrat zniknil. Divji koze okrog Gornjega Grada pa so se v teh desetih dneh čisto mirno pasle, ker jih gospod Planinšek kar nič ni nadlegoval, tam sploh nikakega lova med tem časom ni bilo. Najbrž, da je nosil teh 10 dni gospodu Planinšku sodnijski sluga ne preveč obilno hrano in je vsikdar za seboj s ključem vrata zaprl! Gospod Planinšek pa je najbrž študiral, kako je to, da človek ne sme državnega uradnika niti ne med štirimimi očmi razžaliti na časti. In deset dni je rabil, da je to uganko razvozlal. Koze pa so vesele, kaj pa mislite, koliko bi njih bilo v desetih dneh umrlo grenke smrti pred puško šefa kanclije dohtarja Frana Mayerja, ako mu ne bi bilo treba — študirati!

Koroške novice.

Deželni zbor. Kakor povsod hočejo imeti tudi v koroški deželni zbornici kutarji prvo besedo. Rabijo pa v dosego svojega namena, kakor povsod grozno umazana sredstva. Klerikalček Weis je v eni zadnjih sej začel napadati liberalca Dobernika na njegovi časti, vtikajoč se v družbinsko življenje tega poslanca. Dokazalo se mu pa je, da je bil celi napad samo

hujskarija, vse do cela izmišljeno! Zato se je izrekel Weisu nezaupnica. Weisov enakomišljenec, klerikalček dohtar Pupovac (samoumevno, da more biti dohtar) je hotel Weisove trditve ponoviti, naposled pa je izbruhnil v vsej svoji možatosti napram večini, tvorjeni iz liberalnih poslancev značilne besede „da bodejo začeli poslanci, ki so v majnšini zaostali, (torej klerikalčki) na deželi ljudstvo hujskati.“ — Tako je orožje, s katerim se bojuje klerikalna stranka Zares plemenito, zares kavalirsko!

St. Jakob v rožni dolini. Dobili smo sledeči dopis: Predzadnjo nedeljo je zborovalo vso naše klerikalstvo v narodnem domu pri Sv. Jakobu in tam se je sklenilo, da se bode ustanovila tukaj slovenska klosterska šola. Gospodje kutarji so baje že nabrali 9400 kron za to! Koliko pa je zapeljanemu ljudstvu v naši okolici za to šolo, dokaže to dejstvo, da je romala ogromna množica kmečkih starišev iz naših okolice na dan sprejema učencev v Rožek, v tamonjo nemško šolo, proseč, naj bi se sprejela njih deca v to, toraj nemško šolo. Med temi stariši je bilo mnogih takih, ki so seveda prisiljeni svoj čas podpisali prošnjo za slovensko klostersko šolo! Župnik Ražun toraj vendar ni vse zlato, kar se sveti, naš kmet ni tako zabit, kakor ti in tvoji podrepniki mislite o njem, čeprav se morda tu in tam prisili s pomočjo svete vere in svetih zakramentov k kakemu podpisu.

Dopisi.

Od Nove Cerkve v Halozah. Naš nadučitelj gospod Kaučič je zelo pridni in miren gospod. On ne gre nikamor, tudi ničesar ne pije, sem slišal, da še celo ne je mesa. Za politiko se ne briga, in ostane vedno doma. To pa, kakor se mi vidi, vse le tedaj — ako ni pri nas nikakih volitev! Zadnje deželnozborske volitve, pa so mu ves ta hišni red zmešale. Naenkrat sem videl povsod Kaučiča, agitiral je na vso moč za Ploja, jel meso, pil vino, obiskal krčme, govoril tudi s takimi ljudmi, katerih v navadi niti ne pogleda, in se pozabil celo tako daleč, da je postal celo nehvaležnež napram svojim prijateljem in — dobrotnikom! Huj, te prešmentane volitve, kako vendar te človeku zmešajo nazore! Zakaj le neki? Ali sta si Ploj in Kaučič v sorodu ali v prijateljstvu? — Radoveden opazovalec. — (Opomba uredništva: Kaj še neki? Niti ne trohice v sorodu, pač pa v prijateljstvu! Saj je hofrat Ploj obljubil, da bode, ako bode izvoljen za poslanca, pomagal učiteljem in jim — zboljšal plačo! Zdaj pa veste, zakaj se je Kaučič tako spremenil!)

Od sv. Trojice v Slov. goricah. Dragi „Štajercu“ Spominjajoč se na zadnje deželnozborske volitve, moram najprvič omeniti našega kaplana Berata, ker je bil ta gospod takorekoč glavna oseba v naši fari, ko se je reklo d e l a t i ljudsko voljo. Gospod kaplan si je namreč za hofrata Ploja po našem blatu skoraj porabil svoje noge. A vendar vse nič ni pomagalo, mi Trojičanji smo volili skoraj vsi po naprednjaškem geslu. Gospod Wratschko je dobil pri

nas 3
kot n
bi se
septe
kapla
Zgor
Odgo
Pote
kater
zarež
„Wra
Možk
pa m
želiš
liti o
volja
žen
stopn
krat
navar
sreds

da k
„Slov
dne
jerc“
res,
komi
res p
jih je
bi bi
kedaj
ljarsk
kem
sokol
bil s
prist
pa je
ki je
Ljuto
ker
stasi
Kaj
tiče,
omik
stran
stara
o ml
pisur
doht
sters
mati
stari
nagr
daj
sta
jezik
čeva

as 34 glasov, hofrat Ploj pa 23. — Ja, če bi jaz kot navaden kmet bil izvoljen od teh 23 glasov, jaz bi se gotovo za to izvolitev zahvalil! Na dan 21. septembra (toraj prvi dan po volitvi), rano jutro je kaplan Berat priletel k občinskemu predstojniku v Zgornjem Perčiču in ga vprašal: „Koga ste volili?“ Odgovor: „Wratschka!“ — „Dobro“, odgovori kaplan! Potem se napoti gospod kaplan k nekemu želarju, katerega na tej poti slučajno sreča. „Koga si volil?“, zareži gospod kaplan. Odgovor se glasi zopet: „Wratschka!“ Na to odgovori kaplan: „Kaj je to? Možki me ne ubogajo v tej fari, ženske in dekleta pa me ubogajo!“ — Ljubi „Štajerc“, kaj, ali si še želiš več dokazov zakaj bi se jaz ne bil rad dal voliti od imenovanih 23 glasov hofrata Ploja? Ljudska volja se dela s pomočjo farških devic in zaslepljenih žen in dohtar in hofrat je njih k mečkiki zastopnik! Ubogo ljudstvo! Hofrat Ploj, ako bi ti stokrat bil izvoljen, jaz ti povem, da zaničujem kot navaden kmet vse tiste, ki so te izvolili s takimi sredstvi, s tako pomočjo, znabiti na — višje povelje! Misleči kmet.

Iz Babinec pri Ljutomeru. Ne zdi se mi vredno, da bi poslal popravek kranjski cunji, ki se zove „Slovenski Štajerc“ na njeno zmešnjavo, priobčeno dne 30. oktobra t. l. Toraj pa te prosim vrli „Štajerc“, da priobčiš ti moj odgovor in sicer ta le: Ni res, da je glavni davkar gospod Duller bil kedaj komi in da bi se vtikal v agitacijo pri zadnji volitvi, res pa je, da je on izvrsten uradnik in mož, kakor jih je Ljutomer dosedaj še malo imel. Ni res, da bi bil blagajnik Ljutomerške hranilnice g. K. Wirt kedaj čevljar, čeprav ta mož nikakor ne sovraži čevljarskega obrta, pač pa je dober igravec na gledališkem odru in gotovo veliko boljši telovadec, kakor sokol Martin Čagran. Res je, da je Janko Erjavec bil svoj čas pri slovenski stranki, res je tudi, da je pristopil k nemški stranki. Ta zadnji njegov sklep pa je zakrivila slovenska stranka sama, stranka, ki je celo gospoda notarja Šlambergerja pregnala iz Ljutomera. Pogreba po rajnem očetu se ni udeležil, ker ni hotel skupno s svojo sestro in njenimi pristaši žalovati iz osebnih, a dovolj tehtnih vzrokov. Kaj pa se ogovarjanja g. A. Anosbek in g. R. Nemečiče, je dopisnikar še le prav jasno pokazal koliko omike ima. Gotovo bolje bi storil, ako bi pri svoji stranki pometal smetje. Naj bi pripovedoval, kako je stara Vršička koze pasla in par drugih zanimivosti o mlajšem in starejšem sinu te „vrle“ Slovenke. Dopisunčku krajnske cunje morda ni znano, da sta dohtar in dvorni svetnik Ploj in pa dohtar in ministerski svetnik Babnik — nemškega roda. Prvega mati je trda Nemka, rojena Wegschaidler iz Ptuja, stariši zadnjega so bili trdi Nemci, kar priča celo nagrobni spomenik rajnkega Friedricha Wabnig. Sedaj pa vprašamo prenapetneža, ali bi mi smeli, ker sta navedena gospoda zatajila pravi svoj materinski jezik ta dva odličnjaka slovenska tako daleč zaničevati, da bi njima pljunili na ulici v obraz?

Babinska rusa.

Sv. Vid pri Ptuju. Dragi „Štajerc!“ Naš župnik oče Andraš je obljubil, da bode odsihmal vsakokrat, ko bode prišel na prižnico (kancel) pozdravil nas farane, kakor se to spodobi z besedami: „Hvaljen bode Jezus Kristus,“ česar do sedaj pred nobedno pridigo ni storil. Obljubil je tudi, da bode imel sedaj vsaj ob nedeljah popevano sveto mešo, ne pa tiho. Ne bode tudi naganjal copernic po svojih pridigah, tako, da bi se mu morali mi farani v cerkvi smejati. Gospod župnik je storil ostro obljubo, da se po farovžki kleti ne bode več tako temeljito popivalo, tudi ne v soboto večer po župnišču kričalo in udrihalo z rokami po farški mizi, ne, tam se bode od danes naprej, kakor se to spodobi molil rožni venec! Še več, župnik je obljubil, da nas bode odsihmal, kot svoje farane bolj ljubil, kakor do sedaj, da tudi ne bode sovražil več nemških in nemško mislečih faranov. Tom bah je obljubil, da noče več izlagati in nalagati deželnih pridelkov na svetem mestu pred cerkvo, da tudi noče več odsvetovati slovenskim ženam in možem, da ne bi smeli kupovati več pri nemških trgovcih, ne, on noče več bojkotirati drugih trgovcev. Dragi „Štajerc“, toraj pa te prosimo, da bi jima prizanesel, posebno, ker je gospod župnik oče Andraš povrh še tudi odpustil svojo kuharico in bode, kakor smo zvedeli, imel od sedaj naprej koha! Z Bogom vrli „Štajerc!“ Več faranov. (Opomba uredništva: No, pa bomo videli, ako se bodeta držala tudi svojih obljub. Ako ne, pa pride še ostrejša krtača na vrsto!)

Od Sv. Jurja v Slov. Goricah. Nikjer ni toli razširjeno obijalstvo, tepeži, ponočevanje s krvavimi prizori in druge lopovščine, kakor v našem kraju. Med raznimi vzroki je poglaviten ta, da se stariši ne zmenijo za takšne „malenkosti“, da, izgovarjajo jih celo, misleč si, saj mi nismo bili boljši. To kaznivredno brezbriznost nekaterih starišev nam pojasnuje v žalostni luči sledeči slučaj. Desetletni učenec drugega razreda, ki je znan ptiček, da celo po sosedovih hišah marsikaj izmakne, je napadel v šoli učiteljico z odprtim nožem, ko ga je ta opominjevala zaradi njegovih hudobij. Šolarju se je moral po sili vzeti nož in konečno se je materi omenjega zaničnega dečka naznanilo, da je okrajni šolski svet sklenil, da se mora otrok vpričo starišev pred učiteljstvom kaznovati. A kaj stori brumna mati? Svojega tatinskega paglavca z vsemi močmi svojega grdega in kosmatega jezička izgovarja, učiteljstvu pošlje zaničevalni dopis ter naroči svojemu izpridenemu izrodku: „Učiteljev in kateheta se ti je treba dr. . . bati.“ — In mladi lopov se tega drži. Kaj bo iz njega v 20. letu? To bi nam lahko pojasnila Kocpekova v Srednjem Gasteraju.

Razne stvari.

Novi poljedelski minister. Za poljedeljskega ministra je imenovan grof Bukoy. Novi minister je baje jako naklonjen tudi manjšim posestnikom in kmetom. Ko so se mu predstavili uradniki poljedel-

skega ministerstva, povdarjal je, da bode, koliko je v njegovih močeh skrbel za blagor ljudstva in naprič za obstanek borečega se kmeta. No, bomo videli!

Državna zbornica je sklicana k svojim rednim sejam na dan 17. novembra.

„**Včasih ga brijem.**“ Cesar Jožef II., veliki ljubitelj kmeta, je imel navado, da se je kaj rad vozil sam in jako hitro. Nekoč se je pripeljal na neko francosko postajo mnogo poprej, kakor njegovi spremljevalci. Ker mu je bil dolg čas, šel je vneko gostilno, zahteval britev in milo (žajfo), ter se začel briti. Več ljudi je želno pričakovalo cesarja, med njimi tudi gospodar gostilne. Radoveden se toraj približa k tujcu, ki se je ne meneč za svojo okolico mirno bril in ga vpraša če znabiti on ve, kedaj bode prišel cesar, in če je znabiti on tudi eden iz med njegovih spremljevalcev. „Seveda“, mu odgovori cesar. Gostilničar ga sedaj začne povpraševati o tem in drugem in cesar mu uljudno odgovarja. Naposled pa vpraša gostilničar: „Ja, kako službo pa potem imate vi pri cesarju, da vse tako dobro o njem veste?“ Cesar mu smehljaje odgovori: „Včasih ga brijem!“

Krvavi dogodki v Innsbrucku. V Innsbrucku, v glavnem mestu Tirolske, je prišlo zadnje dni do krvavih izgrediv. Mesto je popolnoma nemško, a vendar se je ustanovila v njem italijanska univerza (visoka šola). Pri otvoritvi te šole obnašali so se italijanski dijaki jako samozavestno in prišlo je med njimi in med nemškimi dijaki do spopada. Italijani so imeli s seboj revolverje in nože, ter so planili proti nemškim prebivalcem, ki so se pridružili nemškemu dijaku. Začeli so med nje streljati in so ranili 3 osebe težko, 5 pa lahko. To je bil vzrok, da se je polastila celega mesta velikanska ogorčenost napram Italijanom. Vse je vrelo na ulice. Italijanska univerza je bila kmalu skoraj popolnoma razdejana. Vrhovni poveljnik vojakov v Innsbrucku, najvojvoda Jožef, ovidevši, da bi bilo jako nevarno pomiriti razgorčeno ljudstvo z vojaki, se je branil tega, še le, ko je ukazal cesarski namestnik Schwarzenau v drugič, da morajo vojaki iti Italijanom na pomoč, odrinil je oddelek cesarskih lovcev, da bi pomiril mesto. Ti vojaki pa so bili zopet večinoma Italijani. Ni čudo toraj, da je prišlo zopet do krvavih spopadov, pri katerih je bil neki nemški slikar in sicer zahrbtno umorjen. Nato je priklopela ogorčenost do vrhunca. Sedaj, ko to pišemo, še mesto ni pomirjeno. Brez dvombe je naša vlada kriva tem izgrediv. Zakaj pa v riva nemškemu mestu Italijane, ki itak kaj radi pogledujejo tje preko meje v Italijo. In ravno tirolski Nemci so svoj čas dokazali s potoki krvi, da ljubijo Avstrijo čez vse!

Tudi dobro. V nekem časopisu je bila čitati te dni sledeča častna izjava: „Žaljive besede, ki sem jih izrekla proti ženi Ani Mežnarjevi, s tem preklicujem ter izjavljam, da si je svojega otroka na pravičen način pridobila od svojega moža. — Sledi podpis.“

Okrajni glavar in njegova žena. V Müzzuschlag-u na Zgornjem Štajerskem je bil uslužben kot okrajni glavar (Bezirkshauptmann) neki plemeniti Hervaj,

še jako mlad mož. Pred letom in danom je srečal na sprehodu neko fino oblečeno, še mlado žensko, v katero se je tako zaljubil, da jo je vzel kmalu potem za ženo. Ta žena je bila njegova usoda! Imela je pred njim namreč že štiri može. Od prvega moža se je pustila sodnijsko ločiti v letu 1886. Ta mož je odšel v Ameriko in je baje tam umrl. Od drugega moža, ki še živi, se je ločila v letu 1894, od tretjega, o katerem se ne ve, kje je sedaj, v letu 1900. V ravno istem letu se je omožila v četrtič z nekim Meurinom. Ker še je bil ta zakon za časa zakona z okrajnim glavarjem veljaven, morala se je zagovarjati Hervaj ali prav za prav Meurin dne 29. p. m. zaradi dvojnega zakona pred okrožnim sodiščem v Leobnu. Njen zadnji mož, toraj okrajni glavar Hervaj, ki je prišel takoj, ko so jo izročili sodniji, ob službo, se je kmalu potem ustreril. Lahkomišelnina žena je dobila štiri mesce navadne ječe.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Sušenje sadja. Letošnje leto se mora z ozirom na pridelek sadja imenovati prav dobro. Veliko se je sadja prodalo v bližnja mesta ali v daljne kraje, mnogo se ga je sprešalo, precejšna množina pa se ga je še obdržala za domačo rabo. Rane sorte pa za shranjitev čez zimo (ali za zimo) niso pripravne, sprešati ali prodati jih kmetovalci zaradi pomanjkanja kupcev ali pa kletne posode tudi niso zamogli, svetujemo toraj dotičnikom, da tako sadje (posebno hruške) na primerni način posušijo, da ga zamorejo si dobro užitnega shraniti za poznejši čas, do katerega bi se sveže nikakor ne dalo obdržati. Pri tem pa se je držati sledečih pravil:

1. Sadje za sušenje mora biti popolnoma dozorelo. Nezrelo, nerazvito, madežno in pokvarjeno sadje se ne priporoča za sušenje in tudi črvido ne velja. Istotako tudi testnatega in prezrelega sadja ne jemlje za sušenje.

2. Sadje mora biti snažno. Nabrano, onesnaženo sadje se mora predno oprati in osušiti, predno se olupiti, zreže ter v sušilnico ali v peč dene. Pri lupanju in rezanju opazuj največjo snažnost.

3. Jabolka se morajo vsekakor olupiti. Peščiče (gnjezdo jedra, Kernhaus) in lupina sta neprebavljiva in se tudi ne dasta mehko skuhati. Izvzeta je le lupina nekaterih rožnatih jabolok, fleinerja in zimske golubinjače. Manjše in srednje jabolke kakor n. pr. Borsdorferce samo olupimo ter peščiče izstisnemo brez da bi jih bilo treba razrezati. Večje jabolke se morajo na 4 do 6 koščekov razrezati ter ž njih peščiče odstraniti. Sladke jabolke postanejo skozi sušenje vlaknate, nekako usnjate in se ne dajo mehko skuhati. Pa tudi prekisle jabolke se ne priporočajo za sušenje. Najboljše suho sadje dajejo tiste, pri katerih je sladkor in kislina v pravem razmerju razdeljena, kakor n. pr. pri Kantovi in Lujzini jabolki, zimski parmeni, reneti i. t. d.

4. Hruške se smejo z lupino in peščičem vred sušiti, ker se da vse skupaj lepo mehko skuhati, da je užitno. Hruške, ki so nekoliko trpkega okusa, so za sušenje boljše, nego prav sladke in sočnate. Tepke in druge trde hruške moramo pustiti nekoliko časa ležati, da postanejo mehke, in take ti dajo potem prav dobro suho sadje.

6. Češplji (slive) se naj šele takrat sušijo, ko so popolnoma dozoreli ter grbavi postali. Taka je tudi z višnjami. Na kupe se nobeno sadje ne sme v sušilnico ali v peč spraviti, temuč vsak košček ali komad eden poleg drugega (hruške, češplje, višnje, korenje po konci). Koščičasto sadje naj se s prvega polagoma suši, da ti ne izpusti iz sebe preveč soka, šele pozneje smeš vročino zvišati. Pri napol posušenem, koščičastem sadju se dajo koščice iztisniti in na ta način se dobi še lepše in okusnejše suho sadje.

6. Po sušenju mora sadje biti na svežem zraku, da se nekoliko izhlapi in svojo svitlo barvo obdrži. Preveč posušeno ali celo ožgano sadje ni dobro. Preblizo ognja se sadje napihne ter postane nerabljivo. Ako sadje v roki stisnemo in ne da več kaplje soka iz sebe, tedaj je dovolj suho. Shraniti se nikdar ne sme, dokler je še toplo. Ako se kaže na suhem sadju plesnoba ali celo pršice (Milben), tedaj se mora takoj še enkrat sušiti djati in sicer v prav gorjo peč. Ako se suho sadje shrani na suhem in zračnem prostoru, v kištah, s prevrtanim pokrovom ali pa v vrečah, ki se naj v podstrešje obesijo, tedaj se shrani 5 do 6 let. Namesto da bi toraj kmetovalec v dobrih sadnih letih svoje sadje napol zastonj oddal, naj si ga na primerni način posuši, kar mu bode prišlo prav dobro v prid, prej ali pozneje.

Želodčni in črevesni katar pri konjih, ki je pogostoma združen s koliko in drisko, povzročuje večinoma težka prebavljivost svežega ovsa. Ako oves ni bil dovolj suh spravljen, tedaj je še manje prebavljiv, ker v shrambi se je „navlekel“ in postal za podadanje škodljiv. Tak oves se mora dobro presušiti, bodisi v peči ali v sušilnici, predno se konjem daje.

Ako konj bije, moramo ga prej ko slej te napake odvaditi, ker je nevarna drugim živalim kakor tudi ljudem. Priporoča se sledeče sredstvo, kojega se vsak gospodar lahko posluži: Obesiti se mora v hlevu na strop vreča (žakelj) s hojčjem napolnjena, ki se vsakokrat konjskih beder dotakne, kolikokrat konj nalo nazaj stopi. Konj začne takoj biti in dela to dalje časa. Slednjič se žival naveliča bitja ter tako-ekoč sprevidi, da mu to ničesar ne izda in konečno se čisto pomiri. Vreča naj se obesi vodoravno, in prav, na katero je obešena, mora biti dovolj močna, da se konju ne posreči kak uspeh.

Spomin

občinske volitve v Spodnji Voličini pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. (Spisal: Vedigakdo v Spodnji Voličini).

Dragi čitatelji „Štajerca“ Vi,
Ino tud' drugi pošteni Vi vsi,
Prosim, če z Vami se združiti smem,
Da od volitve Vam nekaj povem.

Kadar se razglasil volitve je čas,
Kak se godilo je takrat pri nas;
Pajtler in Keček sta 'mela skrbi,
Da do povedat' je nikomur ni.

Vse pripomočke si zmislija sta,
Da bi še lahko ob pamet prišla
Nista mir'vala po dne, ne po noč',
Moglo še priti je vino v pomoč!

Res, da je vino prav dobro bilo,
Nekim volilcem po krofi je šlo.
Saj za volilce 'ma Pajtler skrbi,
Z njegovim vinom se žeja gasi.

Župnik, jaz mislim, 'ma zdrave noge,
Lahko po gozdi in njivah še gre,
Ker mu volitva po glavi šumi,
Da mu vsak las že po konci stoji.

Keček prehodil pa največ je sam,
Od hiše do hiše, kak „petlarski“ stan.
Rajši bi tedaj na Klünašek šel,
Tamkaj bi kupico vina si vzел!

Pooblastilo si mora dobit',
K eni osebi še hoče on prit'
Misli, da ženska je mil'ga srca,
Kar bom njo prosil, znabiti mi da!

Mirna oseba ne vliši prošnje,
Ktero nji Keček vsiliti če,
„Pooblastila vam nikdar ne dam,
Naj bo na eno, al' drugo že stran!“

Keček sprevidi, da s tega nič ni,
Takrat njo rajši pri miru pusti,
Resne besede še nji podeli.
„Zmislila še na duhovna boš ti!“

Zdaj se približal volilni je dan,
Ker je posestnikom dobro bil znan,
Vsak radoveden je, kak al' kaj bo,
V katero stran bode več glasov prišlo.

Pajtlerju, Kečeku hudo se zdi,
Ker se premalo glasov pridobi.
V velkem mišljenju in stiskah si sta
Že nekoliko otožna oba.

Keček po vratji za Brličom leti
Tak, da mu suknja od hrbta stoji.
Vse v eni sapi mu hitro pove,
Da v pesničko stranko voliti ne sme.

Keček Brliča ni mogel trpet,
Zdaj pa k volitvi je dobro sprejet.
Še grehov odveze nekoč mu ni dal,
Ampak je praznega z cerkve poslal.

Res, da ponosna boš občina ti,
Ker, maš v odboru tud' Pajtlerja si.
More on meti povsodi svoj nos
Zraven? naj bode obut alj pa bos.

Vi pa odborniki, kateri že ste,
K seji boječnost ne nos' te kre se.
Vam bo nasprotnik tam nasprotoval
In kak žendarm pred vami bo stal.

Ti pa predstojnik, nikar se ne boj,
Občinske težave nositi s seboj.
Vedi, da večkrat sitnobe boš 'mel,
Kadar z urada v župnišče boš šel.

Zdaj pa za tokrat bodem končal,
Tudi za drugokrat zvest vam ostal.
Bog živi vse bralce „Štajerca“ naj,
Bog živi Voličino, mili naš kraj!

Čenjenim bralcem in naročnikom. Naš list se lahko naroči od vsakega dne naprej. List se pošlje na zahtevanje tudi na ogled. Naročnina se plača v naprej in se tudi lahko plača samo za pol leta. Za Ameriko velja list za celo leto tri krone. — Čenjene naročnike, ki še nam dolgujejo naročnino, prosimo, da nam pošljejo zaostali znesek. Leto se bliža h koncu in v prihodnjem mesecu bomo začeli sklepati toletne račune. Toraj prosimo prav uljudno, da nam pošljete, kar še ta ali drugi dolguje, ker pomagajte s tem itak že z delom preobloženemu upravništvu prav zdatno pri sklepu knjig za tekoče leto. Z pozdravom: Upravništvo.

Pisma uredništva.

Deželni zbor. Opozarjamo Vas samo na naš članek „iz deželnega zbora“ v tem listu, potem boste precej videli, kaj so v zadnjem času takozvani slovenski poslanci dosegli. Na račun, katerega bodejo morali dati svojim volilec, smo sami radovedni! Z Bogom!

Makole. Brez zamere, da ne preobčimo dopisa. Govorili smo o volitvah že zares dovolj. Prosimo kaj drugoga.

Dopisnikom: Dopisi brez podpisa romajo v koš, vprašanja brez znamke (marke) za odgovor ne dobijo odgovora. Dopisi se sprejemajo samo od naročnikov lista. Osebni napadi in take zvane vaške babje brblarije, kakor jih sprejemajo farški listi se od nas ne sprejemajo.

Helena, pošta Crna pri Pliberku. Zahvaljujoč Vas za Vaš izvrsten dopis. Vam naznanimo, da bomo porabili Vaše poslance nam zanimivosti o koroških in v obče o vseh klerikalnih brateh v nekem prihodnjem večjem članku. Seveda bomo morali nekaj Vašega dopisa shraniti v črno škatlo.

Mala Nedelja. Obžalujemo, da nam zopet ni mogoče porabiti. Bili bi toženi! Prosimo pošljite kaj drugoga.

Središče. Pa jih bomo pokrtačili Vaše agente hofrata Ploja, tudi „kozliček“ jih bode dobil, le pošljite nam dopisov, ki pa ne smejo biti tako osebni. Vedite, kogar napada „Naš Dom“ in „Gospodar“ ta je vreden spoštovanja!

Velika Nedelja. „Gospodarjevega“ dopisnika, ki nesramno blati dva velezaslužena grajsčinska gospoda, bomo v kratkem prav pošteno umili, da mu ne bode treba iti v novi perilni ptujski zavod!

Prijateljem in znancem! Naznanjam Vam, da sem sprejel s to izdajo uredništvo „Štajerca.“ Dragi mi, podpirajte me z dopisi, sploh z Vašim sodelovanjem. Šele tedaj mi je upati uspeha, ako bodejo pomagali v si naprednjaki. Živel napredek, klerikalnim in prvaškim pijavkam slovenskega rodu pa pogin! Bodite zdravi!
J. D.

Loterijske številke.

Trst, dne 29. oktobra: 48, 12, 21, 7, 11.
Gradec, dne 5. novembra: 74, 78, 17, 85, 50.

Za vprašanja tičoča se naznanil (inserterov) treba je poslati znamko (marko), ker upravništvo drugače ni primorano, da bi odgovorilo.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravljaj najhujše nasledke. Pazi se na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati stem, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fra g n e r, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva pa se tudi v tukajšnji lekarni g. Behrbalka.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

373

Zahvala.

Od ogersko francoskega zavarovalnega društva „Franco Hongroise“ v Gradcu (Ungarisch-französische-Versicherungs-Gesellschaft „Franco Hogroise“ in Graz) se mi je po njenem zastopniku g. Ferenčič-u izplačala zavarovalnina, s katero sem imel zavarovano svojo hišo in svoja gospodarska poslopja, ki so pred kratkim zgorela, vestno in gotovo. Zato izrekam tem potom omenjenemu društvu in njenemu zastopniku svojo najsrčnejšo zahvalo in priporočam to društvo in njenega imenovanega zastopnika vsakomur najtopleje.

Ternitschen pri Račjah, dne 23. oktobra 1904.

Georg Zafuta m. p.

Alojz Korz m. p.
priča.

Jože Sel m. p.
priča.

Hiša s posestvom

lik Maribora se takoj proda. Posestvo meri 9 oralov med temi več zemljišč, ki so jako primerne za nove stavbe. Hiša je popolnoma nova, ravno tako gospodarska poslopja. Več se zvê od lastnika J. Krošl v Mariboru, Triesterstrasse 15. 378

Izvrsten viničar

išče viničarijo. Delavnih moči ima 5 starih od 17.—24. leta. Viničarijo bi rad nastopil v začetku prihodnjega leta. Ponudbe naj se pošljejo na: Janeza Urbanek, viničarja v Zavrču. 379

Mlin in žaga

ležoča ob Dravi, ki ima dvojno okrižje, (gatre) in okroglo žago (cirkular), se takoj pod jako ugodnimi pogoji prodasta in to le radi tega, ker je podedoval posestnik večjo kmetijo in bi jo rad sam obdeloval. K mlinu spada tudi čez dva oralna posestva na katerem je hiša s kovačnico. Vse je v lepem kraju na ravni, komaj 20 minut od železnične postaje oddaljeno. Ta lepa priložnost se posebno priporoča kupcem lesa. Naslov pove upravnistvo „Štajerca“ v Ptuj. 371

Lepa, breja kobila

blizu 16 pešic visoka, črne barve 6 let stara, se za 700 kron takoj proda. Kje, pove upravnistvo „Štajerca“ v Ptuj. 375

Hlapec za vole

se takoj sprejme od V. Leposcha v Ptuj. 370

Resna ženitna ponudba.

Mtadenič, star 24 let, absolvent kmetijske šole, ki ima par sto kron premoženja se želi vsled veselja do samostojnega gospodarstva prihodnje leto priženiti na kako večje posestvo na Spodnjem Štajerskem. Natančnejša pojasnila pismeno. Le resne ponudbe (ako mogoče s sliko) naj se pošljejo pod naslovom „Poštenost in tajnost“ na upravnistvo „Štajerca“ v Ptuj in sicer do konca tega meseca. 374

Pekovski učenec

lepega obnašanja se takoj sprejme v uk pri Simenu Berghaus, pekovskem mojstru v Zgornji Polskavi (Oberpulgau). 346

Kdor želi kupiti?

Na prodaj je hiša, ki ima dve sobi in dve kleti. Tik hiše je hlev za kravo in svinje. Hiša stoji v lepem kraju na Spodnjem Štajerskem, je oddaljena 20 minut od okrajne in železniške ceste ter pol ure od tovarne. Jako pripravna je za kakega delavca ali roko-delca. Od istega posestnika se proda tudi travnik, njiva in hosta, ki leži v bližini gori opisane hiše. Naslov (adres) pove upravnistvo „Štajerca.“ 380

XXXXXXXXXXXX

Trgovski učenec,

ki zna nemški in slovenski jezik gladko govoriti, sprejme se takoj v trgovini z mešanim blagom: Jožef Wutti, v Velenju (Wöllan). 358

Na prodaj

je lepa zidana hiša v Slovenski Bistrici, s sedmerimi sobami, dvema kuhinjama, tremi čumnatami (kamrami); zraven hiše je vrt in vodnjak. Proda se zaradi preselitve lastnika. Naslov pove upravnistvo „Štajerca.“ 344

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti 1128

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precisna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. zlahnim kamenom, 1 krasen možnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3% dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelnja, 1 fini album z 26 najlepšimi slikami, 1 elegantna broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razposilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razposiljalnica P. Lust, Krakow (Krakau) št. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Lepo posestvo

blizu Maribora, obstoječe iz zidane hiše s 5 sobami, 2 kuhinjama in kletjo, lepega vrta za zelenjad, sadunosnika in njive. Zraven je dobro obiskovana kovačnica. Cena 2300 gold., kupni pogoji jako ugodni. Naslov: Vincenc Kos, Herrengasse Nr. 40, III. Stock, Marburg. 335

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom: Alois Walland, trgovec v Oplotnici (Oplotnitz.) 331

Delaven fant

se takoj sprejme. Opravljati bo moral razven manjših domačih del tudi delo pri konjih. Ponudi naj se pri Mariji Straschill, na Bregu pri Ptuj. 382

Krojač

kateri je delal že za kako prodajalnico obleke in kateri zna tudi sam izrezovati, dobi trajno službo in dobro plačilo. Kje, pove upravnistvo „Štajerca“ v 381 Ptuj.

Štev. 1524.

Razglas.

Odbor okrajnega zastopa v Ptuj sprejema naročila za umetni gnoj. Ta gnoj se bo dobil v vrečah po 100 kil pri okrajnem odboru. Ena vreča Tomaževe žindre bode veljala loco magacina pri okrajnem odboru in sicer:

16% 5 kron 70 vin., 17% 6 kron, 18% 6 kron 30 vin.

Odjemalcem, kateri hočejo žindro sami takoj odpeljati, se zniža cena pri vsaki vreči za 20 vinarjev.

Posestniki, kateri si toraj želijo naročiti Tomaževe žindre, naj to naznanijo svojemu gospodu občinskemu predstojniku takoj, ta pa naj vpošlje dotično naročilno polo najdalje do 15. novembra 1904 na okrajni odbor v Ptuj.

Okrajni odbor v Ptuj, dne 31. oktobra 1904.

372

Za načelnika: Max Straschill.

Gostilnica

se da takoj v najem. Gostilnica je v trgu na Spodnjem Štajerskem in sicer v takem kraju, kjer se križajo tri ceste. Naslov pove upravnistvo „Štajerca“ v Ptuj. 377

Priporočava pravo, izvrstno, domače

Bučno olje (Kürbiskernöl) in

80% no kisline za jesih (ocet) delati.

Iz enega litra te kisline napravi se 20 litrov dobrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej množini ter se pri naročilu prosi za natančni naslov in ime zadnje pošte. 208

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

Za zimski čas!

Kdor hoče kupiti izvrstno zimsko blago, naj pride v našo trgovino v Ptuj (Florianiplatz) ali pa v podružnico pri mostu (Wagplatz).

Postrežba je točna in zanesljiva.

Cene so jako nizke.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj.

383

Najredkejša priložnost kupovanja!

S 15. septembrom t. l. začnem v moji trgovini z dovoljenjem dotične oblasti na 3 mesece

razprodajo

svojega manufakturnega blaga, posebno pa volneno sukno za moške obleke, volneni cajg za hlače, razna sukna, barhent za obleke, plavi druk, štrikane zimske robce, velike vratne robce, konjske odeje, zimske srajce, židane robce itd.

Vse blago pod najnižjimi fabriškimi cenami.

Noben kupovalec naj ne odlaga te priložnosti nizkih cen vporabiti.

K obilnemu kupovanju uljudno vabi 341

Jožef Sedminek, trgovec pri sv. Lenartu, Slov. gorice.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat možnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlate z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptuj. 347

Štev. 9824.

Razglas.

361

V mestu Celju se bodejo zanaprej vršili sledeči živinjski sejmi in sicer: **sredpostno soboto, 21. oktobra in 30. novembra ter vsak prvi ponedeljek v mesecu.**

Ako je 21. oktobra, 30. novembra ali pa na prvi ponedeljek v mesecu **nedelja ali praznik**, tedaj se vrši sejem na **prvi sledeči delavnik**. Sejmi so na živinjskem sejmišču pri **mestni klavnici** (Schlachthalle). Sejmovski predpisi se dobe ali izvejo v mestnem uradu ali pa pri oskrbništvu klavnice. Prodajalci živine so mitnine in stojine oproščeni (maut- und standgeldfrei).

Mestni urad v Celju, dne 19. septembra 1904.

Župan: Julij Rakusch l. r.

!! Prosim, poskusite !! Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano) **meso**, najfinejše **klobase**, vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni
J. Luttenberger,
mesar v Ptuj.
Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro! 345

Stari farbar

81

(Ferdinand Stross) vstric male kasarne priporoča se, da prevzame po nizki ceni platno, možka in ženska oblačila v barvanje v vseh poljubnih barvah: nadalje priporoča svojo mnogovrstno zalogo modrega (plavega) platna, druka in robcev, vse vrste tkanin za obleko, hlačni cajg, cvilih za blazine, (Weberzeug), pisan in moder barhent, platno za srajce, rokavce in gate, široko platno za prte ali rjuhe, belo in črno platno za konjske komote, zeleno in modro domače platno za predpasnike, iz debelega domačega platna narejene prte, odeje, koce, slamnjacke (Strohsäcke), delavske srajce, štrikane srajce in spodnje hlače za moške in ženske, (gate), nogavice, predpasnike itd.

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratzterstrasse šte. 14.
Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne instrumente, dobre gosli za solarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh, bobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove. 284

Tomaževa žlindra 100 kg. 3 gld. 50 kr.
Kalijeva sol (Kainit) 100 kg. 2 gld. 50 kr. 360

ste najboljši umetni gnojili za travnike ter se dobite za jesensko gnojitvev v trgovini

Franc Kupnik v Konjicah (Gonobitz).
Ondi se na debelo po najboljši ceni kupuje fižol in krompir.

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-skušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten). 349

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštine prosto.

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuju.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pisma naročila se vestno in točno izvršujejo.

502

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

➔ Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

40 dni na kredit!

40 dni na poskus!

Pazite na plombo!

Takih in enakih kričaskih priporočil moja svetovnoznaná tvrdka za hvalo mojih ur ne potrebuje, rečem Vam toraj samo: pazite na tvrdko (firmo). Vsaka taka hvala je za priporočitev mojih ur čisto nepotrebna, ker v 40 dneh mi uro itak more vsakdo nazaj poslati, kdor ž njo ni zadovoljen in dam vplačani denar takoj nazaj. Solidnejše kupčije nikdo ne more zahtevati.

Pojasnilo!

Jako čislane antimagnetične remonter-ure na sidra (anker) zistem Roskopf, v nikelnastem okrovu se že nekaj let od mojih kupovalcev kaj rade kupujejo, posebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenec, ker so ž njimi piav zadovoljni.

Privatnim kupcem pošiljam moje prave ameriške antimagnetične remonter-ure na sidra, zistem Roskopf št. 99 (jako priporočljiva službena ura) s patentovanim email-kazalnikom, s sekundnim kazalom, v dobro se zapirajočem nikelnastem okrovu ali pa v črnem jeklenem okrovu in s pozlačenimi kazali, natančno regulirana, s triletno pismeno garancijo v trpežni škatljici iz jeklenovega usnja, z nikelnasto verižico in obeskom vred, z karabinerjem in varstvenim obročem, velja komad samo 2.50 gld., 3 komadi 7 gld., 6 komadov pa 13.50 gld. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, če se denar naprej pošlje.

HANNS KONRAD

prva tovarna za ure v Brüxu št. 949 na Češkem, ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim orlom in s zlatimi in srebrnimi medaljami iz raznih razstav ter z več, kakor z 10 tisočimi pohvalnimi pismi iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvožna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša ter razpošilja v vse dele sveta. Ustanovljena je leta 1867. Prepis pisma, ki sem ga nedavno sprejel:

Uaša blagorodnost! S posebnim veseljem moram Vam priznati, da tiste tri ure, katere sem pred nekaterimi leti iz Vaše tovarne dobil do današnjega dne brez prestanka prav dobro grejo in da jih še pri nobenem urarju nisem imel. Dovolil sem si tudi Vaše izvrstne ure pri vsakej priložnosti priporočati, kakor na pr. pri konferencijah. Za izvestno in trpežno napravo Vaših ur odkritosrečno se zahvaljujoč prosim Vas, da blagovolite mojemu današnjemu naročilu tudi tako vestno ustreci. Spodnjistanetič (v Bukovini) dne 7. 12. 1903. Jan. Buczkovski l. r. nadučitelj.

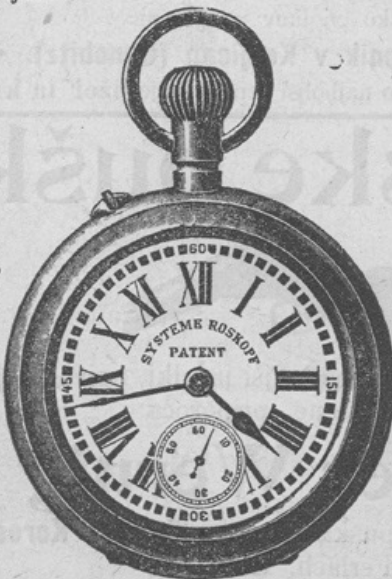
Pozor! Mali urarji in barantači ponarejajo moje kataloge in risbe ter navidezno svoje ure ceneje prodajajo. Te navidezno cenejše ure pa so malopredno, slabo blago, čestokrat niso reparirane, s slabim okrovom, za katere se ne more 3 leta pošteno jamčiti. Ne dajte se s takim blagom slepiti, ki je samo za oko ne pa za daljšo rabo! Pazite na mojo blizu že 20 let obstoječo tvrdko.

➔ Prva tovarna za ure Hanns Konrad v Brüxu št. 949. ➔

Ilustrovani ceniki se na zahtevanje zastonj in franko določajo.

166 A.

Samo gold. 2.50 z verižico in s škatljico iz usnja.

„ŠTAJERC“

„Štajerc“ je list, ki ima glavni moter, braniti spodnještaj. kmete pred iskorisčevanjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med soseskima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od drugega.

„Štajerc“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, želeč, s tem neurednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkem neki gospodar 76 dopisov, tičočih se razglašene stvari. Število „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste, kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajte „Štajerca“, pošiljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska uže v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

Upravništvo in uredništvo se bode od silmal še bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerca“.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	K 9,808.551-21
Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra	
1903 z obrestmi vred	4,312.950-22
Od tega je odračunati:	K 14,121.501-43
vote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile	K 3,264.661-30
Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903	10,856.840-13
Hipotekarna posojila	K 6,246.645-43
Mejnično stanje	85.126-—
Posojila na vrednostne efekte	16.329-83
Efektini zaklad	3,453.858-—
Posestva	183.000-—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	317.000-—
Vloge pri kreditnih podjetjih	330.425-20
Stanje blagajne "kase"	91.22-963
Glavni rezervni zaklad	564.881-88
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	315.353-92
Zaklad za penzije	32.448-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

entni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje**

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače . . 180 " — "

Minerva A 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klalnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Kranjski redilni prašek za prašiče

355

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svine različnih boleznih ter zboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega prahu med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

Eden zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptuj
(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Najboljša pomoč za kmeta,

ki želi svoje domače živali, bodisi goveda, konje ali svinje zdrave in dobro rejene imeti, je moje zdravilo. Pošiljam z naukom vred, kako da se mora ž njim ravnati, proti poštnemu povzetju za 2 kroni; kdor naroči za 4 krone, ta dobi pošiljatev poštnine prosto.

Raimund Savsky, trgovec na Podplatu pri Poljčanah. 353

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdo elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristinega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po poštnem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.
Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 1110

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodni. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Izvrstni, od **Mörathon** se ima zahvaliti svojemu nikogar doseženi vprovspetu proti nikotinu edino impregniranju dotičnih zelišč. Ne povzročuje glavobola ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na varstveno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: Jožef König v Celju. Kjer ni založišča, od tamo dobijo naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 Stück) 2-52 kron.

Theodor Mörath v Gradcu. 176

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch 266
trgovca v Ptuj, Florianski trg.

Pozor biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angležkem.

Tudi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem **Anton Fink** 1162
mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 14.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše znano sredstvo **dr. Rose balzam za želodec**. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga **lekarna B. Fragner-ja v Pragi** c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ **Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.**

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-36 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštnine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptuj v lekarni g. Ignaca Behrbalk (spodnja lekarna). 896

Suhe gobe

kupuje po najugodnejših cenah

JOSIP KORDIN,

Ljubljana. 308